

Mjög verðmæt gögn og frumvarp um endurnot opinberra upplýsinga

Haustráðstefna LÍSU 2023

Anna Guðrún Benediktsdóttir Ahlbrecht

Samráðsgátt

– opið samráð stjórnvalda við almenning

Samráð fyrirhugað
06.10.2023–27.10.2023

Til umsagnar
06.10.2023–27.10.2023

Niðurstöður í vinnslu frá
27.10.2023

Niðurstöður birtar

Drög að frumvarpi um breytingu á lögum um endurnot opinberra upplýsinga, nr. 45/2018 (mjög verðmæt gagnasett, rannsóknargögn o.fl.)

Mál nr. 190/2023 | Birt: 06.10.2023 | Síðast uppfært: 09.10.2023

Háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytið | Drög að frumvarpi til laga

Málefnasvið: Nýsköpun, rannsóknir og þekkingargreinar | Hagskýrslugerð og grunnskrár

Til umsagnar

Umsagnarfrestur er 06.10.2023–27.10.2023. Umsagnir verða birtar jafnóðum og þær berast.

[Senda inn umsögn](#)

Málsefni

Með frumvarpinu er fjallað um lágmarksreglur til að auka hagnýtingu gagna sem safnað er hjá opinberum aðilum í þeim tilgangi að örva nýsköpun og til hagsbóta fyrir samfélagið í heild.

Opinberir aðilar safna, framleiða, endurvinna og gefa út ógrynni upplýsinga á ólíkum sviðum. Aðgengi að slíkum upplýsingum getur haft mikið samfélagslegt gildi, ekki síst ef slíkt aðgengi er veitt með gagnvirkum, stöðluðum og stafrænum hætti. Með greiðara aðgengi að opinberum

Ábyrgðaraðili

Skrifstofa stefnumörkunar og alþjóðasamskipta
hvin@hvin.is

Skjöl til samráðs

Drög að frumvarpi
[Sækja skjal - 69 kb](#)

Fylgiskjöl

Fjöldi umsagna

1

[Sýna umsagnir](#)

Háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytið

HVD High Value Data

Mjög verðmæt gagnasett

- Með frumvarpinu er verið að innleiða evrópska tilskipun, Open Data Directive, þar sem fjallað er um endurnotkun upplýsinga frá hinu opinbera og skilgreind eru mjög verðmæt gagnasett
- Tilskipuninni fylgir viðauki þar sem eru þessi gagnasett eru talin upp

3.2. Mjög verðmæt gagnasett

Tilskipun (ESB) 2019/1024 sem hér er innleidd er sérstaklega ætlað að auka framboð verðmætra opinberra gagna til endurnota til þess að takast á við samfélagslegar áskoranir, s.s. loftslagsvá, auka nýsköpun og bæta opinbera þjónustu. Ein stærsta breytingin með tilskipuninni eru ákvæði um mjög verðmæt gagnasett (e. *high-value datasets*) sem skulu vera aðgengileg án endurgjalds, tölvulæsileg, veitt um forritaskil og veitt með magnniðurhali, þar sem við á. Með forritaskilum (e. *application programming interface*) er átt við forrit sem auðveldar samskipti milli kerfa.

Við tilgreiningu á gagnasettunum er litið til möguleika þeirra til að skapa umtalsverðan félagslegan, hagrænan og umhverfislegan ávinning, auka nýsköpun, gagnast miklum fjölda notenda og skapa virði með því að samtvinna þau öðrum gagnasettum. Samkvæmt viðauka I við tilskipunina eru skilgreindir sex þemabundnir flokkar mjög verðmætra gagnasetta:

1. Landupplýsingar,
2. Jarðfjarkönnun og umhverfi (umhverfisgögn),
3. Veðurfræði,
4. Hagskýrslur (tölfræðilegar upplýsingar),
5. Fyrirtæki og eignarhald fyrirtækja,
6. Hreyfanleiki (samgöngunet).

HVD og INSPIRE tilskipunin

Byggir mikið á INSPIRE tilskipuninni þ.e. kjarni laga um HVD er svipaður INSPIRE lögunum:

- að gera upplýsingar aðgengilegar, endurnýtanlegar og gagnlegar með því að fylgja reglum um opin gögn.
- Munurinn er sá að ODD (HVD) tilskipunin er strangari en INSPIRE og gögn sem falla undir lögin aðeins öðruvísi, þ.e. önnur þemu.
- Strangari en um leið auðveldara að innleiða (ekki gerðar kröfur um gagnamódel eða ákveðna uppbyggingu)
- Ekki er gerður mikill munur á staðtengdum gögnum og öðrum, en mikill hluti gagnanna eru þó í eðli sínu staðtengd gögn eða auðvelt að birta með tengingu við staðsetningar.

HVD vs. INSPIRE

Augsýnilegur munur á kröfum sem við þekkjum hingað til í tengslum við INSPIRE er að gögnin sem tiltekin eru í viðauka tilskipunarinnar eiga að vera aðgengileg:

- með skilyrðum opins leyfis
- í gegnum „API“
- og sem „magn niðurhal“ / bulk download

Um er að ræða afmörkuð og skilgreind gögn (sbr. gögnin sem eru skilgreind í viðaukanum) sem á að vera hægt að nota án tæknilegra, lagalegra eða fjárhagslegra **hindrana**

Hvaða gögn eru mjög verðmæt ?

Sex skilgreind þemu:

★ Landfræðileg gögn

★ Fjarkönnun og umhverfi

Veðurfræði

Hagskýrslur (tölfræðilegar upplýsingar)

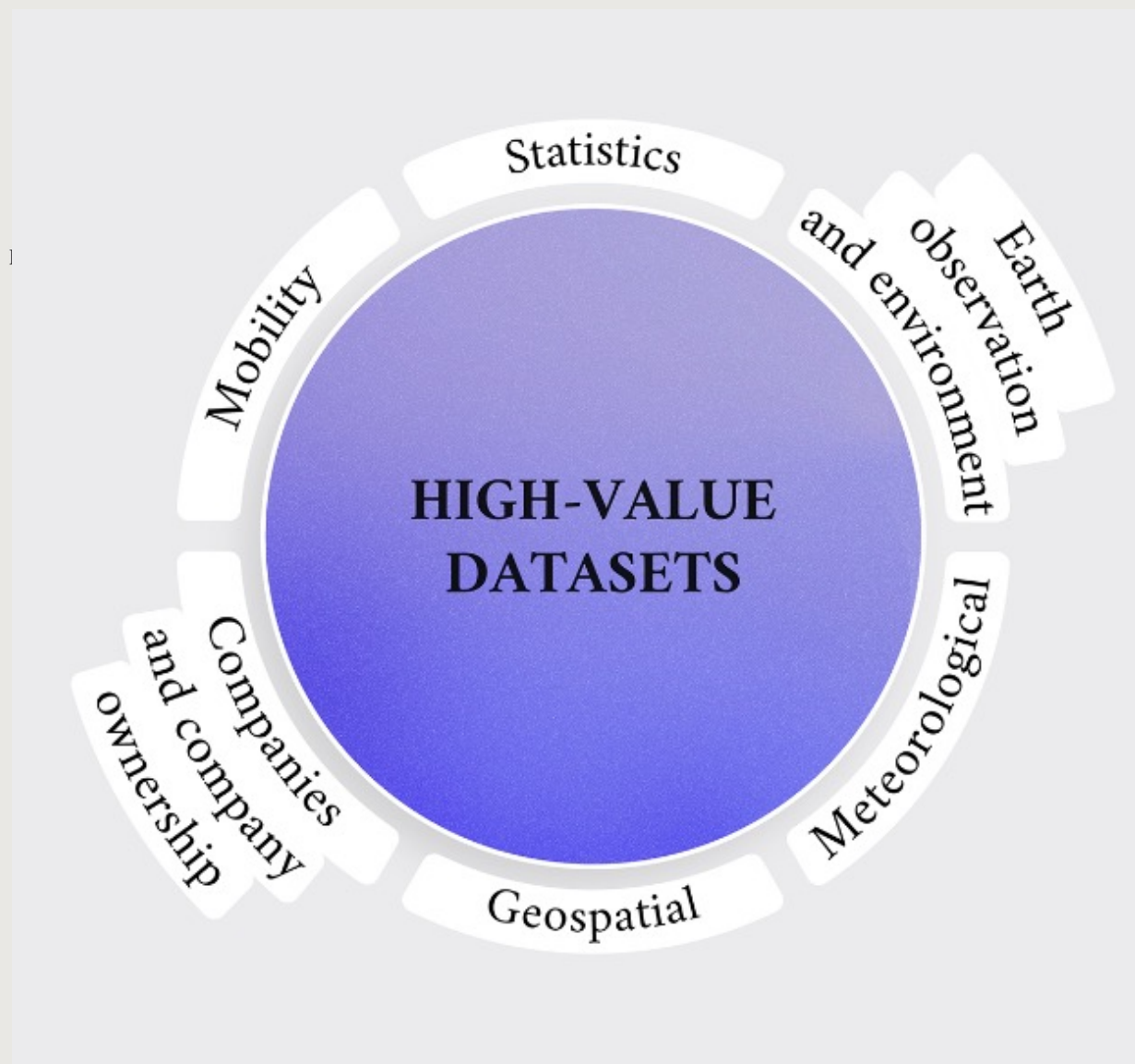
Fyrirtæki og eignarhald fyrirtækja

★ Hreyfanleiki (samgöngunet)

FEATURES OF HIGH-VALUE DATASETS

● = Macro characteristics

● = Mandatory technical requirements

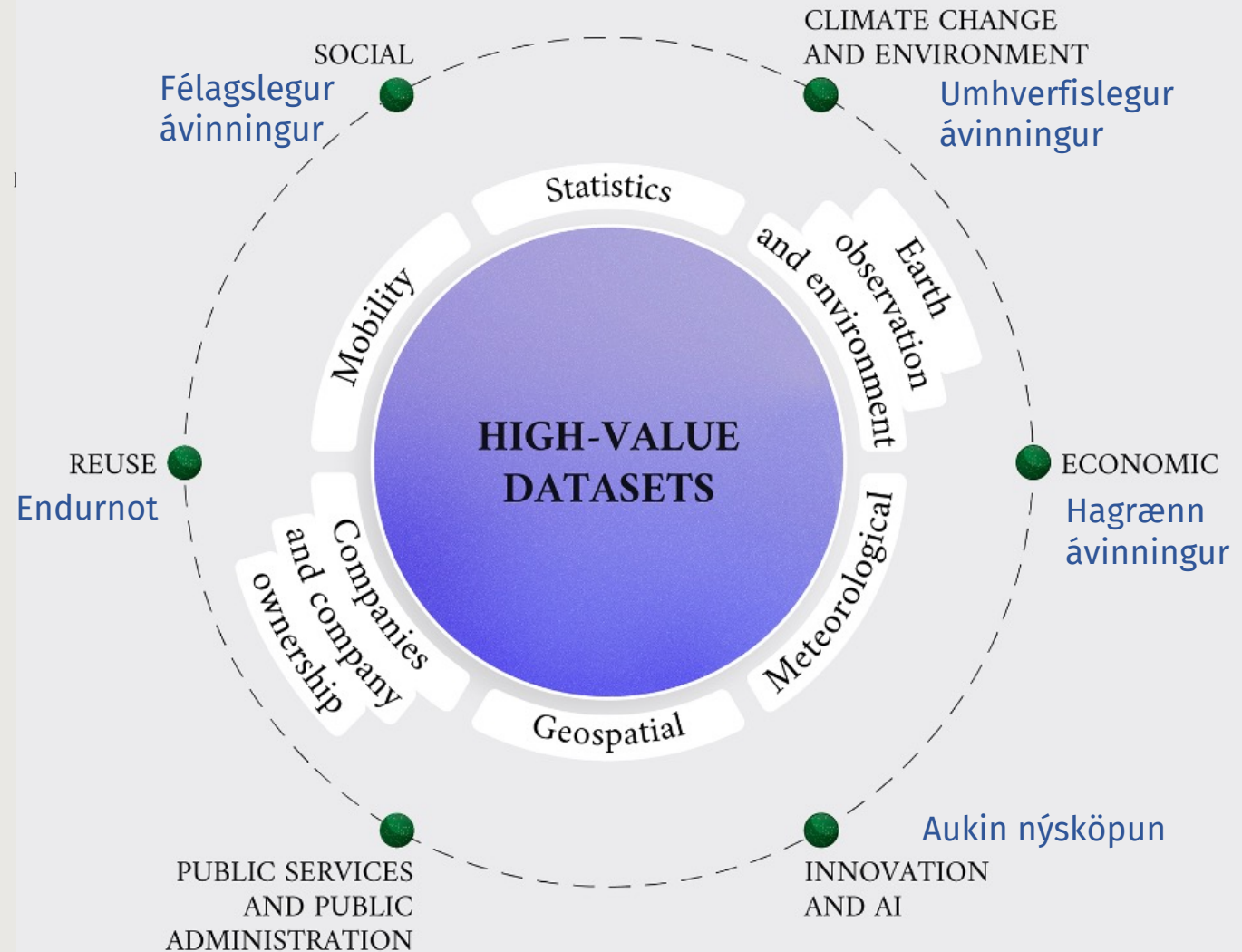
Ávinningur og tilgangur HVD?

Gögn sem hafa möguleika á að skapa mestan hagrænan, félagslegan eða umhverfislegan ávinning

Gagnast miklum fjölda notenda og skapa virði með því að samtvinna þau öðrum gagnasettum

FEATURES OF HIGH-VALUE DATASETS

- = Macro characteristics
- = Mandatory technical requirements

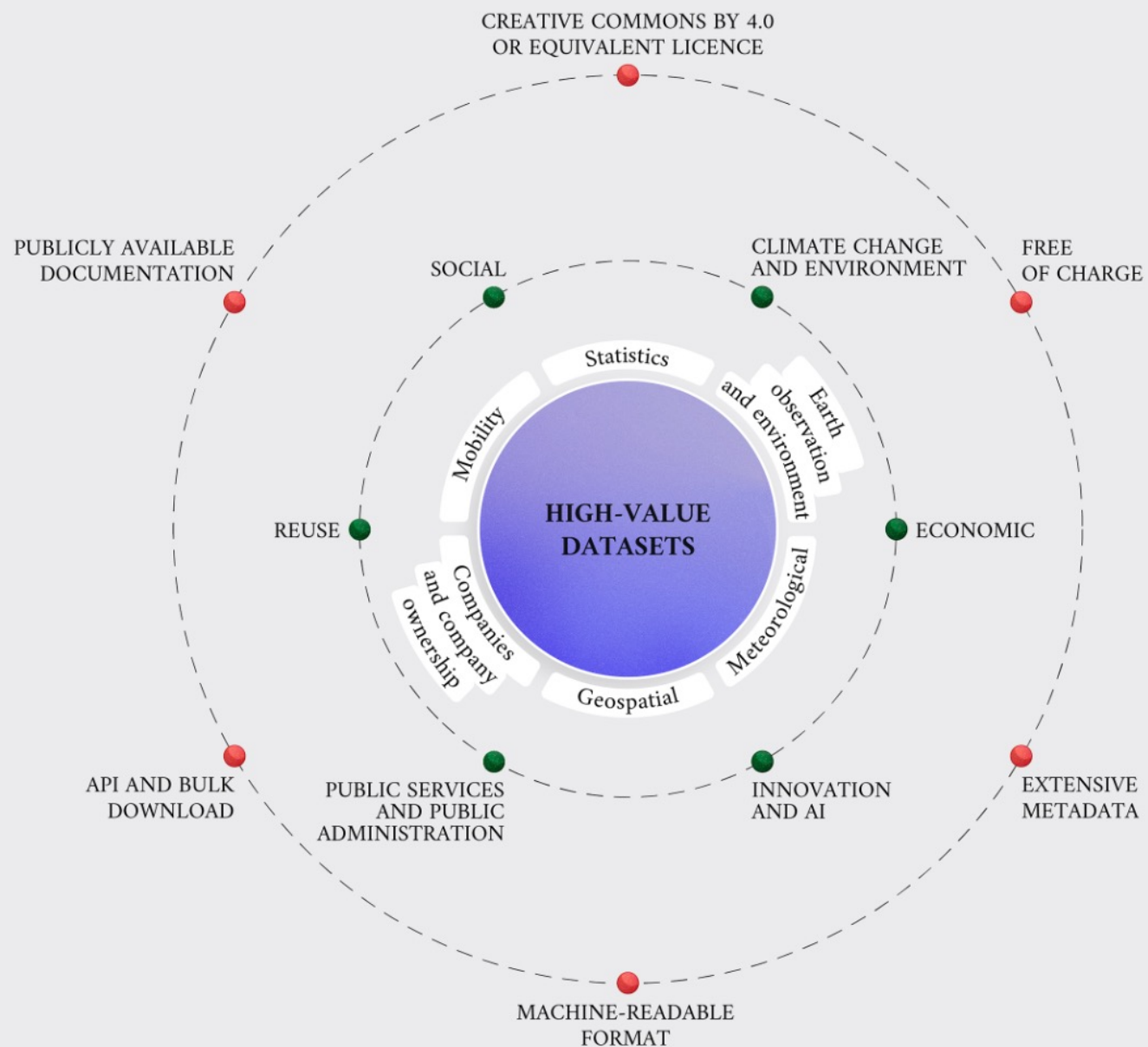
Miðlun HVD

- Skilmálar cc by 4.0
- Án endurgjalds
- Ítarleg lýsigögn
- Tölvulæsileg
- API og magnniðurhal
- **Sótt með sjálfvirkum hætti**
- **Um leið og þeirra er aflað**

FEATURES OF HIGH-VALUE DATASETS

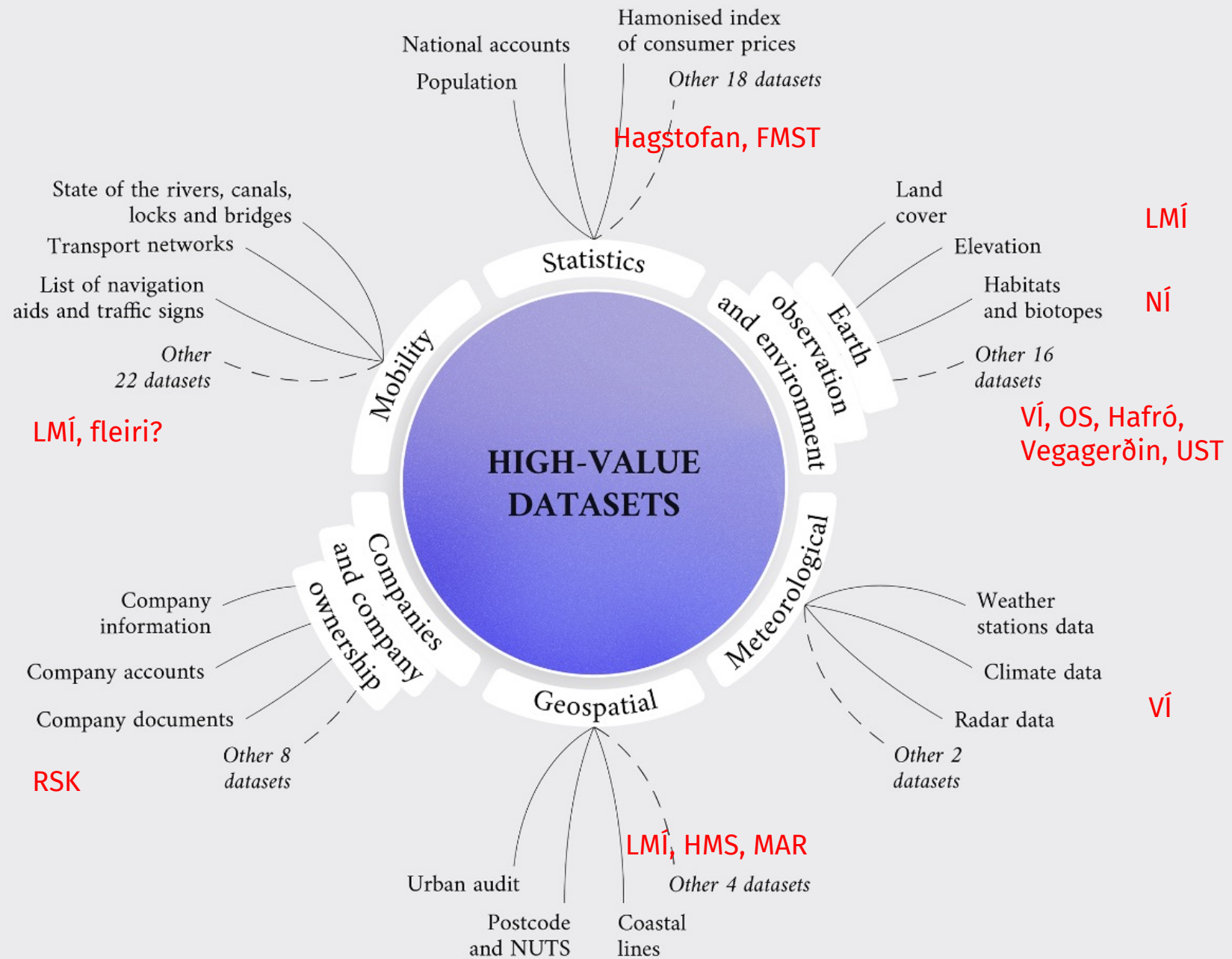
● = Macro characteristics

● = Mandatory technical requirements

EXAMPLES OF DATASETS

HVD

Earth observation and environment

Ymsir og óvist

- Hydrography (I)
- Soil (III)
- Area management/restrictions/regulation zones & reporting unites (III)

LMI

- Elevation (II)
- Land cover (II)
- Orthoimagery (II)

Skipulagsstofnun

- Land Use (III)

OS

- Energy Resources (III)
- Mineral Resources (III)

NI

- Geology (II)
- Bio-geographical regions (III)
- Habitats and biotopes (III)
- Species distribution (III)

VI og Almannaáhrir

- Natural risk Zones (III)

Hafró

- Oceanographic geographical features (III)

LHG

- Sea regions (III)

UST

- Production and industrial facilities (III)
- Environmental monitoring Facilities (III)
- Protected sites (I)
- Air
- Climate
- Emissions
- Nature preservation and biodiversity
- Noise
- Waste
- Water

The geospatial thematic category

LMI

- Administrative units
- Geographical Names

HMS

- Addresses
- Buildings
- Cadastral parcels
- Reference parcels

MAR

- Agricultural parcels

Meteorological

VI

- Observation data measured by weather stations
- Validated observations
- Weather alerts
- Radar data
- NWP model data

Statistics

Hagstofan

- Harmonised Indices of consumer prices
- National account
- Government expenditure and revenue
- Consolidated government gross debt
- Environmental accounts and statistics
- Population, Fertility, Mortality
- Population
- Fertility
- Mortality
- Current healthcare expenditure
- Poverty
- Inequality
- Employment
- Unemployment
- Potential labour force

FMST

- Tourism flows in Europe (Yearly)
- Tourism flows in Europe (monthly)

Companies and company ownership

- Basic company information
- Company documents and accounts

Mobility

LMI

- Transport Network (I)

European Strategy for Data

Health

Industrial &
Manufacturing

Agriculture

Finance

Mobility

Green Deal

Energy

Public
Administration

Skills

- Driven by stakeholders
- Rich pool of data of varying degree of openness
- Sectoral data governance (contracts, licenses, access rights, usage rights)
- Technical tools for data pooling and sharing

Personal
data spaces

High Value
Datasets
from public
sector

Technical infrastructure for data spaces

Edge
Infrastructure &
Services

Cloud
Infrastructure &
Services

High-Performance
Computing

AI on demand
platform

AI Testing and
Experimentation
Facilities

Takk fyrir

HVAR ERUM VIÐ Í FERLINU?

Samráð við FOR & FJR
Vinnustofa

sumar

Áformaskjal

Frumvarpsdrög
Frumvarp

áramót

Stefnumótun með FJR
Gagnagátt

Reglugerð

Háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytið